

Projekt

Uchwała Nr ..... Rady Miejskiej Trzcianki z dnia .....

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2016-2019

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1515 ze zm.) oraz art. 10 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012r. poz.124 ze zm.) Rada Miejska Trzcianki uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2016-2019, w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Trzcianki i Kierownikowi Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciance.

§ 3. Uchwała obowiązuje od dnia podjęcia.

RADCA PRAWNY

Stefania Góralnik-Piechota
BdP-124

SEKRETARZ GMINY

mgr Grzegorz Kasperczak

Przewodniczący
Gminnej Komisji Rozwiązywania
Problematyki Alkoholowych
P. Rybicki
Przewodniczący

UZASADNIENIE

do projektu uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2016-2019

Zgodnie z art. 10 ust.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012., poz.124 ze zm.) do zadań własnych gminy należą działania w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

Realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci gminnego programu przeciwdziałania narkomanii, uchwalanego przez radę gminy i ma służyć ograniczaniu używania substancji psychoaktywnych.

Program zakłada realizację wielu działań profilaktycznych i prewencyjnych w latach 2016-2019 oraz wskazuje środki na ich realizację. Środki pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Corocznie planuje się przeznaczyć kwotę 87.281,00 zł.

BURMISTRZ

Krzysztof Czarniecki

SEKRETARZ GMINY

(mgr Grażyna Rosparska)

Przewodniczący
Gminnej Komisji Rozwiązywania
Problemy Alkoholowych

P. Puzońska

Załącznik
do uchwały Nr .....
Rady Miejskiej Trzcianki
z dnia .....2016r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII na lata 2016-2019

I. Wstęp

Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2016-2019, zwany dalej Gminnym Programem, opracowany został zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2012r. poz. 124 ze zm.) oraz założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016 i Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2015-2019.

Przeciwdziałanie problemowi społecznemu, jakim jest narkomania, przekracza możliwości społeczeństwa obywatelskiego – jednostki, rodziny, organizacji społecznej. Wymaga współpracy wielu instytucji na różnych obszarach i płaszczyznach.

Zadaniem Gminnego Programu jest przede wszystkim ograniczenie używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych oraz wspomaganie lokalnych społeczności, poprzez wytyczanie wiodących kierunków, upowszechnianie wiedzy dotyczącej problemu narkomanii i możliwości jego rozwiązywania oraz inicjowanie wdrażania projektów na poziomie szkół, instytucji i organizacji. W działaniach partycypować powinni przedstawiciele różnych instytucji, organizacji i grup ze społeczności lokalnej.

Terapia uzależnień pozwala na łagodzenie skutków i obciążeń, jakie ponosi społeczeństwo z powodu narkotyków i jest realną szansą na uzyskanie poprawy zdrowia. Obecny stan wiedzy uprawnia do stwierdzenia, że choć uzależnienie jest chroniczną, nawracającą chorobą, to poprzez terapię możemy ją kontrolować.

Przeciwdziałanie narkomanii realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo – wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

- 1) działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą;
- 2) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;
- 3) ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych;

- 4) nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- 5) zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii.

Program został opracowany przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na podstawie diagnozy problemu opracowanej przez Marcina Charmacińskiego - terapeutę uzależnień, pracownika Fundacji Młodzi w Uzależnieniu, badań przeprowadzonych przez członków Fundacji „Marchewkowe Pole” w ramach realizowanego projektu „Odlot odwołany” oraz badań przeprowadzonych podczas akcji „Stop dopalaczom”, której realizatorem był terapeuta Marcin Walkowiak.

II. Opis metody i wyników badania

Badaniem objęto uczniów klas II i III gimnazjów działających na terenie gminy Trzcianka. Uczniowie wypełniali anonimowe ankiety. W badaniu udział wzięło 415 uczniów. Odpowiadali oni na pytania związane z dostępnością do narkotyków, skalą problemu, znajomością sposobów pomocy osobom uzależnionym.

Pan Marcin Charmaciński przeprowadził badania w maju 2012r.

Wśród osób objętych badaniem, 88 osób odpowiedziało, że miało już kontakt z narkotykami. Osoby te przyznały się do zażywania narkotyków, zdecydowana większość - bo aż 73 osoby – spróbowała marihuanę lub haszysz. Kolejnymi narkotykami, na które wskazywali uczniowie były: amfetamina (24 os.), dopalacze (23 os.), kokaina (19 os.), heroina oraz leki uspokajające (15 os.), grzyby halucynogenne i ekstazy (10 os.) „kompot” (9 os.), sterydy anaboliczne (8 os.), substancje wziewne (7 os.). Uczniowie, którzy zażywali narkotyki, zapytani gdzie po raz pierwszy spróbowali tych substancji, w większości oświadczyli, że na imprezie domowej. Pozostali, swój pierwszy kontakt z narkotykiem mieli w domu, na dyskotecie lub w szkole. Z 88 osób, które miały bezpośredni kontakt z w/w substancjami, aż 33 potwierdziły, że sięgnęły po nie kolejny raz.

Wielu badanych uczniów, bo aż 143, uważa, że podział na narkotyki twarde i miękkie jest słuszny, 208 nie miało zdania na ten temat, a tylko 64 uczniów stwierdziło, że podział ten jest niesłuszny.

Uczniowie zapytani, czy ich zdaniem narkomania jest ważnym problemem społecznym, w większości odpowiedzieli twierdząco. Tylko nieliczna część stwierdziła, że nie stanowi to problemu, a ok. 25% nie okazało zainteresowania tym tematem.

Kolejnym z pytań, zawartych w ankiecie, było pytanie dotyczące dostępności, możliwości zdobycia substancji psychoaktywnych. Ankietowani wskazywali na to, jakie środki jest najłatwiej, bądź też najtrudniej zdobyć. Okazało się, że największą dostępność uczniowie mają do leków uspokajających lub nasennych, a także do marihuany lub haszyszu oraz dopalaczy (odpowiednio: 150os., 88os., 85os.). Także zdobycie amfetaminy i sterydów anabolicznych oraz kokainy nie stanowiło problemu dla kilkudziesięciu badanych osób. Około połowy ankietowanych oświadczyło, że nie posiada wiedzy odnośnie dostępności wymienionych w ankiecie substancji.

W ankiecie pojawiło się również pytanie dotyczące dostępności narkotyków w szkole. Na to pytanie 34 osoby odpowiedziały zdecydowanie twierdząco, 56 osób uważa, że narkotyki są raczej dostępne w szkole, 103 osoby sądzą, że w szkole raczej nie zdobędą narkotyków, natomiast 55 osobom trudno odpowiedzieć na to pytanie, a 200 - nic o tym nie wie.

Kolejnym zagadnieniem poruszonym w ankiecie była kwestia świadomości młodzieży w temacie zagrożenia wynikającego z zażywania narkotyków. Na pytanie: „Czy uważasz, że sporadyczne zażywanie narkotyków jest niegroźne?” uczniowie odpowiedzieli w następujący sposób: 8 os.- tak, 174 os.- nie, a 144 os. – trudno powiedzieć.

Zapytaliśmy również młodzież, czy ich zdaniem narkotyki są atrakcyjne dla młodych ludzi i tu prawie połowa, bo aż 172 osoby stwierdziły, że tak, 131, że nie, a reszta nie ma zdania na ten temat. Osoby, które potwierdziły atrakcyjność narkotyków, zapytane dlaczego tak sądzą odpowiadały, że dzięki narkotekom można poczuć się kimś lepszym, ciekawszym (87 os.), że nabiera się dystansu do problemów (72 os.), że narkotyki są modne (56 os.) i zapewniają akceptację grupy rówieśników (55 os.).

Ankietowani zapytani o to, do kogo by się zwrócili, gdyby mieli problem z narkotykami, odpowiedzieli następująco: do kolegów i koleżanek – 164 os., do rodziców 153 os., do wychowawcy lub pedagoga – 96 os., do poradni odwykowej – 57 os., do kościoła – 45 os., a 97 os. stwierdziło, że nie zastanawiało się nad tym.

Członkowie Fundacji „Marchewkowe Pole”, przy okazji realizacji projektu profilaktycznego „Odłot odwołany” przeprowadzili podobne badania w okresie od maja do listopada 2014r. Na jedno z ankietowanych pytań: „Czy zetknąłeś się kiedykolwiek z narkotykami?” twierdząco odpowiedziało 5% populacji gimnazjalistów klas drugich i 7 % klas trzecich.

Narkotyki- jako poważny problem, postrzegane są przez 73% populacji gimnazjalistów klas drugich i 69% klas trzecich.

W szkołach gimnazjalnych gminy Trzcianka od października do grudnia 2015r., została przeprowadzona akcja "Stop dopalaczom" przez terapeutę pana Marcina Walkowiaka.

W ramach podjętych działań przeprowadzone zostały badania ewaluacyjne na temat zażywania dopalaczy przez młodzież gimnazjalną, w których uczestniczyło 359 uczniów. Badania te dowiodły, że 7% populacji młodzieży gimnazjalnej przyznało się do zażywania dopalaczy.

III. Zdiagnozowane obszary problemowe

Z przeprowadzonej wśród gimnazjalistów badań ankietowych wyraźnie wynika, że temat narkotyków nie jest młodzieży obcy. Wiele osób ma już za sobą pierwszy kontakt z narkotykami, część kontynuuje zażywanie. Młodzież ma łatwy dostęp do wielu narkotyków - od marihuany przez leki nasenne, amfetaminę, dopalacze po sterydy anaboliczne i kokainę. Uczniowie powielają stereotypowy podział na narkotyki twarde i miękkie oraz podkreślają ich atrakcyjność. To wszystko wskazuje na konieczność podjęcia działań profilaktycznych w celu przeciwdziałania narkomanii. Jak wynika z przeprowadzonej diagnozy problemu, skala zjawiska narkomanii w gminie Trzcianka nie odbiega od pozostałych rejonów Polski. Zadaniem gminy Trzcianka na lata 2016-2019: będzie ograniczenie szkód zdrowotnych spowodowanych sięganiem po substancje psychoaktywne, promowanie zdrowego stylu życia i wzmocnienie więzi rodzinnej, w celu wsparcia młodzieży w rozwoju asertywnych postaw wobec narkotyków i wyboru alternatywnych form spędzania wolnego czasu oraz realizacja programów rekomendowanych w szkołach na terenie gminy Trzcianka. Ważne jest, by działania profilaktyczne rozpoczynać wcześnie, przed okresem inicjacji w zakresie używania substancji psychoaktywnych oraz kontynuować w krytycznych fazach rozwojowych – w okresie tzw. buntu, kiedy to podwyższone jest ryzyko sięgania przez młodzież po narkotyki. Programy skierowane do młodzieży nie mogą mieć charakteru moralizujących dyskusji, natomiast powinny aktywizować uczestników i zachęcać do działania swoją atrakcyjną formą.

IV. Definicja celów Gminnego Programu

Artykuł 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii określa pięć szczegółowych zadań własnych gminy, obejmujących:

1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem:

a) sposób realizacji:

- porady informacyjne dla mieszkańców gminy Trzcianka,
- realizacja programów dla osób uzależnionych od narkotyków i ich rodzin,
- pomoc terapeutyczna dla osób uzależnionych od narkotyków,

b) realizatorzy:

- terapeuci zatrudnieni i współpracujący z Punktem Pomocy Kryzysowej, działającym przy Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Trzciance,
- zespół interdyscyplinarny, działający przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Trzciance,

c) wskaźniki:

- liczba porad,
- liczba osób uczestniczących w programach,
- liczba osób, którym udzielono pomocy,

2) udzielanie rodzinom, w których występuje problem narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej:

a) sposób realizacji:

- porady prawne dla członków rodzin,
- udzielanie wsparcia i motywowanie do podjęcia leczenia,

b) realizatorzy:

- koordynator Punktu Pomocy Kryzysowej w Trzciance,

- radca prawny udzielający porad prawnych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance,
- terapeuci zatrudnieni i współpracujący z Punktem Pomocy Kryzysowej w Trzciance,
- pracownicy socjalni Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciance,
- funkcjonariusze Komisariatu Policji w Trzciance,
- członkowie zespołu motywującego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ,
- członkowie zespołu interdyscyplinarnego,

c) wskaźniki:

- liczba porad,
- liczba osób, z którymi przeprowadzono rozmowy motywujące,
- liczba interwencji,

3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności skierowanej do dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych:

a) sposób realizacji:

- dofinansowanie działalności świetlic prowadzonych przez stowarzyszenia na terenie gminy Trzcianka.
- finansowanie działalności świetlic wiejskich,
- wdrożenie programów edukacyjnych w zakresie problemów z narkotykami dla rodziców dzieci uczęszczających do szkół podstawowych i gimnazjów (w tym finansowanie materiałów do realizacji programów „Spójrz Inaczej” i „Spójrz Inaczej Na Agresję”,
- realizacja pozalekcyjnych programów profilaktycznych integralnych z zajęciami sportowymi na terenie gminy Trzcianka,
- realizacja rekomendowanych programów, w tym programu UNPLUGGED,
- realizacja programów dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- prowadzenie stałego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie gminy Trzcianka w zakresie rozwiązywania problemów narkotykowych,

- zakup literatury dotyczącej uzależnień,

b) realizatorzy:

– szkoły, placówki wychowawcze oraz stowarzyszenia podejmujące w swoich działaniach statutowych problematykę przeciwdziałania narkomanii a także te, które zajmują się popularyzacją sportu wśród dzieci i młodzieży,

- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzciance,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Punkt Pomocy Kryzysowej w Trzciance,
- Komisariat Policji,
- placówki służby zdrowia,
- animatorzy prowadzący zajęcia z dziećmi i młodzieżą na boiskach sportowych,
- Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy im. K. Iłakowiczówny w Trzciance,

c) wskaźniki:

- liczba dzieci objętych pomocą w świetlicach,
- ilość osób korzystających z powyższych działań,

4) wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii:

a) sposób realizacji:

współpraca z organizacjami pozarządowymi, szkołami, placówkami wychowawczymi, terapeutami zatrudnionymi w Punkcie Pomocy Kryzysowej w Trzciance,

b) realizatorzy:

- Szpital Powiatowy im. Jana Pawła II w Trzciance oraz przychodnie lekarzy rodzinnych z terenu gminy Trzcianka,

- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzciance,
- Komisariat Policji w Trzciance,
- Komisja Spraw Społecznych Rady Miejskiej Trzcianki,
- Komisja Bezpieczeństwa, Sportu, Turystyki i Promocji Rady Miejskiej Trzcianki,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Punkt Pomocy Kryzysowej w Trzciance,

- organizacje pozarządowe z terenu gminy Trzcianka,

5) pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym, integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego:

a) sposób realizacji:

- udzielanie pomocy wynikającej z ustawy o pomocy społecznej,
- udzielanie schronienia,
- udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin z problemem narkotykowym,
- integracja społeczna osób uzależnionych (po lub w trakcie terapii) bądź zagrożonych uzależnieniem, motywująca do zachowania abstynencji oraz udziału w grupach wsparcia,

b) realizatorzy:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance,
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzciance,
- Komisariat Policji w Trzciance,
- Komisja Spraw Społecznych Rady Miejskiej Trzcianki,
- Komisja Bezpieczeństwa, Sportu, Turystyki i Promocji Rady Miejskiej Trzcianki,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Punkt Pomocy Kryzysowej w Trzciance,
- stowarzyszenia podejmujące w swoich działaniach statutowych problematykę przeciwdziałania narkomanii,

c) wskaźniki:

- liczba osób z problemem narkotykowym, którym udzielono pomocy,
- wysokość środków przeznaczonych na pomoc socjalną.

V. Źródła i zasady finansowania gminnego programu przeciwdziałania narkomanii:

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu są środki finansowe budżetu gminy Trzcianka pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W ramach powyższego budżetu, przeznacza się w poszczególnych latach środki na finansowanie realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu, w następujących kwotach:

Rok	Kwota	Cel
2016	7.000,00 zł	Zakup materiałów do realizacji programów „Spójrz Inaczej”, „Spójrz Inaczej na Agresję” i „UNPLEGGED”,
	4.000,00 zł	Usługi terapeutyczne w PPK,
	15.000,00 zł	Realizacja programów profilaktycznych,
	49.281,00 zł	Prowadzenie świetlic wychowawczych dla dzieci i młodzieży,
	10.000,00 zł	Organizacja zajęć na boiskach,
	2.000,00 zł	Zakup literatury dotyczącej problematyki uzależnień,
2017	7.000,00 zł	Zakup materiałów do realizacji programów „Spójrz Inaczej”, „Spójrz Inaczej na Agresję” i „UNPLEGGED”,
	4.000,00 zł	Usługi terapeutyczne w PPK,
	15.000,00 zł	Realizacja programów profilaktycznych,
	49.281,00 zł	Prowadzenie świetlic wychowawczych dla dzieci i młodzieży,
	10.000,00 zł	Organizacja zajęć na boiskach,
	2.000,00 zł	Zakup literatury dotyczącej problematyki uzależnień,
2018	7.000,00 zł	Zakup materiałów do realizacji programów „Spójrz Inaczej”, „Spójrz Inaczej na Agresję” i „UNPLEGGED”,
	4.000,00 zł	Usługi terapeutyczne w PPK,
	15.000,00 zł	Realizacja programów profilaktycznych,
	49.281,00 zł	Prowadzenie świetlic wychowawczych dla dzieci i młodzieży,
	10.000,00 zł	Organizacja zajęć na boiskach,
	2.000,00 zł	Zakup literatury dotyczącej problematyki uzależnień,
2019	7.000,00 zł	Zakup materiałów do realizacji programów „Spójrz Inaczej”, „Spójrz Inaczej na Agresję” i „UNPLEGGED”,
	4.000,00 zł	Usługi terapeutyczne w PPK,
	15.000,00 zł	Realizacja programów profilaktycznych,
	49.281,00 zł	Prowadzenie świetlic wychowawczych dla dzieci i młodzieży,
	10.000,00 zł	Organizacja zajęć na boiskach,
	2.000,00 zł	Zakup literatury dotyczącej problematyki uzależnień.

